

نگاه هفته

کاهش سود غول‌های نفتی

رضا محمدیاری کارشناس انرژی

● تحولات بازارهای نفت و گاز همان گونه که به صورت مستقیم و غیرمستقیم از متغیرهای مختلف سایر بازارها تأثیر می‌پذیرد، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر سایر بازارها نیز اثر می‌گذارد. از این‌رو بررسی این بازار می‌تواند در تعمیق نظر پژوهشگران و سیاست‌گذاران برای پیش‌بینی و تحلیل وضعیت بازارهای مختلف مؤثر باشد.

قیمت‌های روبه‌نزول

قیمت نفت از ابتدای سال جاری میلادی به صورت مستمر رو به کاهش بوده است و از حدود ۵۰ دلار در ابتدای ژانویه به کمتر از ۴۵ دلار در اکتبر رسیده است. «نفت برنت دریای شمال» (Brent) در ساعات آغازین روز جمعه، ۳۰ اکتبر، به ۴۸٫۸۰ دلار رسید که نسبت به روز قبل ۰٫۵۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین «نفت وست تگزاس اینترمدیت» (WTI) در همین روز با ۰٫۲۶ درصد افزایش نسبت به روز قبل به ۴۶٫۰۶ دلار رسید. برخی پیش‌بینی‌های مؤسسات مختلف حاکی از این است که دو سال زمان نیاز است تا بازار نفت دستخوش تغییرات اساسی شود. براساس نظرسنجی روزنامه «وال‌استریت ژورنال» از ۱۳ بانک بین‌المللی سرمایه‌گذاری، با وجود روند کاهشی قیمت نفت در یک سال اخیر، بهای هر بشکه نفت خام در سال آینده میلادی از ۶۰ دلار در هر بشکه فراتر نخواهد رفت. براساس نتایج به‌دست‌آمده از این نظرسنجی، شاخص «نفت برنت دریای شمال» به ۵۸ دلار و «وست‌تگزاس اینترمدیت» به ۵۴ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۱۶ خواهد رسید.

کاهش تقاضای چین

با وجود کاهش تولید نفت شیل در آمریکا، تولیدکنندگان عمده مانند عربستان و روسیه همچنان به تولید در سطح نزدیک به حداکثر توان خروجی ادامه می‌دهند و درعین‌حال بازار در انتظار رونق خام جدید ایران است. در کنار بالاماندن و افزایش عرضه نفت خام، انتظار می‌رود به علت کاهش رشد اقتصادی چین (دومین مصرف‌کننده نفت جهان) رشد تقاضای نفت کاهش یابد. رشد اقتصادی یکی از عوامل مهم اثرگذار بر تقاضای نفت خام است که در این‌میان رشد اقتصادی کشورهای بزرگ مانند آمریکا، چین، هند و روسیه می‌تواند تقاضا و در نتیجه قیمت را به شدت متأثر کند.

سید نفتی‌اویک

از «سید اویک» نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین معیارها، برای تعیین قیمت نفت خام استفاده می‌شود. قیمت سید نفتی اویک (OPEC Refer-ence Basket Price) - که میانگینی از قیمت نفت ۱۲ کشور عضو است که با توجه به میزان غلظت (سبک یا سنگین‌بودن نفت خام) طبقه‌بندی می‌شوند- در پایان روز چهارشنبه به ۴۳٫۲۰ دلار رسید که نسبت به روز قبل از آن ۰٫۸۰ سنت افزایش نشان می‌دهد. بالاترین قیمت این سید در ماه اکتبر مربوط به نیم این ماه با ۴۸٫۷۹ دلار بوده است. این شاخص ترکیبی از قیمت نفت سنگین ایران، نفت سبک بصره عراق، نفت شرق اکوادور، نفت صادراتی کویت، نفت ایزوتوپ‌سایدر لیبی، نفت دریایی قطر، نفت سبک عربی عربستان سعودی، نفت موربان امارات متحده عربی، نفت سبک بانی نیجریه، نفت ترکیبی صحرای الجزایر، نفت گیراسول آنگولا و نفت مری ونزولاست.

عضویت مجداندونوزی

سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اویک) اعلام کرده است درخواست کشور اندونزی را برای پیوستن مجدد به اویک در نشست ماه دسامبر این سازمان بررسی خواهد کرد. براساس اساسنامه اویک، هر کشوری که به طور خالص صادرکننده نفت باشد، می‌تواند درخواست عضویت در اویک را مطرح کند که با تصویب سه‌چهارم آرا تأیید می‌شود. اندونزی در سال ۱۹۶۲، به این سازمان پیوست اما در ابتدای سال ۲۰۰۹ به دلیل افزایش تقاضای داخلی و کاهش تولید نفت و کنداشه از اویک خارج شد.

کاهش سود شرکت‌های نفتی

کاهش قیمت نفت سبب متضرر شدن شرکت‌های نفتی بین‌المللی و کاهش قیمت سهام آنها نیز شده است. هفته گذشته «توتال» یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های نفتی جهان اعلام کرد، سود خالص این شرکت فرانسوی در سه ماهه سوم سال جاری میلادی با وجود افزایش تولید، در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته یک‌میلیارد و ۸۰ میلیون دلار کاهش داشته است. شرکت‌های «خل» و «اتی» نیز، که از عمدترین شرکت‌های نفتی بین‌المللی هستند، در هفته گذشته گزارش‌های مشابهی درباره کاهش سود خود منتشر کرده‌اند.

گاز طبیعی

در هفته گذشته قیمت‌های گاز طبیعی که از میانه سال گذشته میلادی روندی نزولی داشت، به کاهش خود ادامه داد. قیمت اسباب هنری‌هاب (Henry Hub) به‌عنوان شاخصی برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در آمریکا، از ۲٫۱۰ دلار در ابتدای هفته به ۲٫۳۶ دلار به ازای هر میلیون بی‌تی‌یو یا واحد گرمایی انگلیسی (MMBtu) در پایان هفته کاهش پیدا کرد. دلیل اصلی این موضوع پیش‌بینی آ‌بوهوای گرم در شش تا ۱۰ روز آینده در آمریکا بیان شده است. شایان ذکر است این شاخص از ژانویه تا می سال ۲۰۱۴ میلادی به هشت دلار در هر واحد نیز رسیده بود.

اقتصاد

توصیه سبحانی به پایان دادن سکوت مصلحتی نخبگان

احمدی‌نژاد حساسیت‌ها را از بین برد

نسلی در حال شکل‌گیری است که طعم درآمد ناشی از کارِ نکرده را چشیده است

علی: رونق روستایی، شرق

را می‌زنند روی دیگر حرفشان این است که چرا تلاش نمی‌کنید برنامه کارآمد تدوین کنید تا مفید فایده باشد؟ به این معنا نیست که چون برنامه ناکارآمد است آن را کنار بگذاریم. شاید تلویحا به این معنی است که اگر قرار است یک برنامه ناکارآمد باشد، بود و نبودش فرقی ندارد. گاهی اوقات یک کارشناس اصولا نظر قطعی به نبودن یک مطلب دارد اما گاهی می‌گوید اگر قرار است به این صورت باشد، بهتر است نباشد. من هم به این جمله قائل هستم که اگر قرار است مانند گذشته حرکت کنیم، به نسبت تلاشی که می‌کنیم ثمره کمتری می‌بینیم. با وجود این از نظر نظام کارشناسی در کشور توانایی تدوین «برنامه» مناسب را داریم و به این خاطر باید نسبت به تغییر در شیوه‌ها حتی با تغییر در نگاه مسئولان برنامه‌ریزی کشور به تدوین مناسب برنامه برسیم. بنابراین استنباط من توقف برنامه نیست، بلکه تلاش بیشتر برای دستیابی به نتیجه است.

● **به نظر شما دولت یازدهم برای تدوین برنامه ششم به‌موقع اقدام کرده است؟ به نظر می‌رسد با روندی که دولت پیش می‌رود، تا سال آینده هم برنامه‌ای در کار نباشد.**

بر اساس قانون برنامه و بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ هر دولتی باید تا شش ماه قبل از پایان برنامه قبلی لایحه برنامه را به مجلس بدهد تا بررسی و تصویب شود. آیین‌نامه‌های اخیر مانند برنامه‌های چهارم و برنامه داشته باشد. روند موجود نشان می‌دهد حساسیت نسبت به این وضعیت اگر وجود دارد هم پررنگ نیست.

● **به نظر شما این حساسیت وجود دارد؟**

به‌رحال ما نمی‌توانیم نیت‌خوانی کنیم، اما امیدوار هستم که واقعا دولت در عمل نشان دهد که این نیاز را حس می‌کند و لایحه برنامه ششم را در زمانی که امکان بررسی داشته باشد ارائه دهد. اگر بخوایم عملکرد دولت را در این زمینه به‌طورکلی ارزیابی کنیم به نظر می‌آید دولت خیلی موضوع را جدی نگرفته زیرا زمستان امسال سال انتخابات مجلس است که شرایط خاصی را در مجلس ایجاد می‌کند. بودجه سال ۹۵ هم مطرح است، دکی، دو طرح مهم دیگر هم تا جایی که اطلاع دارم در دستور است. دولت باید با پیش‌بینی این شرایط لایحه برنامه ششم را تهیه و منتشر می‌کرد تا نظام کارشناسی در مورد آن اظهارنظر کرده و بر اساس آن نظرات، لایحه تکمیل شده و به مجلس تقدیم می‌شد اما حتی پیش‌نویسی هم از لایحه پیشنهادی ندیده‌ایم.

● **به نظر شما آثار بی‌برنامگی دولت نهم و دهم مانده است؟**

بله، چنین حسی دارم که دولت به‌شدت درگیر روزمرگی‌ها شده است. البته اداره کشور در شرایطی که داریم کار ساده‌ای نیست. اما در کنار اداره امور جاری، تعیین روندها و سنگ‌نباهایی که تا حدودی آینده را نشان‌گیری کند مهم است. هم ساختار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، هم بدنه کارشناسی و مدیریتی و هم رویکردهای اقتصادی دولت نشان می‌دهد تلاش می‌کند مسائل را روزمره حل کنند و این تصور را نشان‌ه بروند که با حل مسائل هسته‌ای و تحریم‌ها، اوضاع درست می‌شود.

● **یعنی بر این باورند که این مسائل مهم‌تر است؟**

لااقل خودشان فکر می‌کنند حل مسائل کشور با خارج. مسائل اقتصادی را حل‌وفصل خواهد کرد. درحالی‌که همه می‌دانند رفع چالش‌ها با خارج از کشور در حقیقت برخی موانع را از سر راه برمی‌دارد اما بنیه یک اقصاد وقتی قوی می‌شود که از درون بجوشد. ما تحریم داشته باشیم یا نداشته باشیم اگر از درون، کار مربوط به رونق اقتصادی انجام نشود گشایش بیرونی تعیین‌کننده نخواهد بود. البته بنده جزء کسانی هستم که معتقدم تحریم لطمات زیادی به اقتصاد ما زد و اگر هرچه زودتر با روندهای صحیح به نفع منافع ملی حل و فصل شود، بندهایی از پای اقتصاد برداشته می‌شود اما برداشتن این بندها در حدی نیست که ما را به یک دوندۀ موفق تبدیل کند مگر اینکه از درون تصمیمات متناسب با اقتصاد بگیریم که این تصمیمات دیده نمی‌شود. بارها گفتم‌ام دولت‌ها اصولا به فکر توسعه تجارت هستند و ترتیباتی که برای رفع موانع تجاری و بازرگانی می‌دهند، به مراتب بیشتر از ترتیباتی است که برای رفع موانع تولید می‌دهند، درحالی‌که اگر تولید نباشد، بازرگانی هم معنا ندارد. به نظر من دولت‌ها به تجارت متمایل‌ترند تا به تولیدکنندگان، بدیهی است که این

اقتصاد

اقتصاد

ندارد. علاوه بر آنکه چنین اقدامی می‌تواند روش‌های گذشته را مبنی بر نادیده‌گرفتن قانون تقویت کند، درحالی‌که از این اتفاق کم خسارت ندیده‌ایم. خسارت ناشی از رویه یک دولت در دوره خود آن دولت، خلاصه نمی‌شود، قبل و بعد دارد. چنین اقدامی از سوی دولت غیرقابل دفاع است.

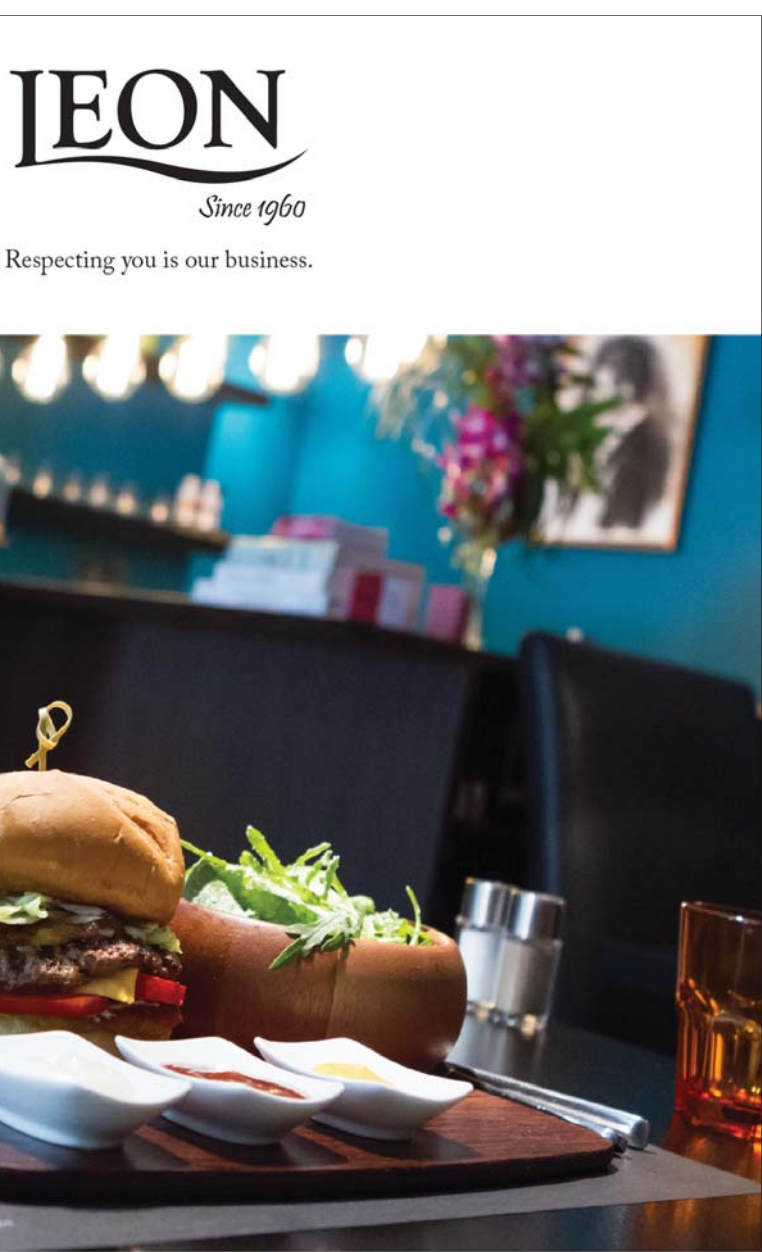
● **این امر تا چه اندازه زمینه‌ساز فساد در کشور خواهد بود؟**

روزمره عمل‌کردن تبعاتی از جمله نپرداختن به شیوه علی به مسائل کشور دارد. فساد مناشی عمده‌ای دارد که یکی از مناشی، کاهش تولید و رونق رباخواری است. جامعه الان این مشکل را دارد که در تولید و خدمات غیربانکسی دچار رکود شده و اگر اندک رونقی وجود داشته باشد، در فعالیت‌های بیمه و بانک است. بازدهی پول در بانک با بازدهی پول در تولید قابل‌مقایسه نیست. روزمرگی باعث استمرار این وضعیت می‌شود. بی‌کاری بیشتر و عرضه کم می‌شود. کشور به دلیل نبود تولید فقیرتر می‌شود و چه کسی است که تردید کند در فقر و بی‌کاری، فساد وجود نخواهد داشت؟

● **آیا نداشتن برنامه، مخالفان دولت را به واکنش وادعی دارد؟**

یک جمله صریح در مورد سؤال شما نمی‌توانم بگویم. کسانی که با دولت مواجه می‌شوند مجموعه ده‌ها میلیون نفری توده‌های مردم و مردم متوسط هستند که رای همان‌ها در انتخاب این دولت مؤثر بوده است. این مجموعه مخالفتی نمی‌کنند به این دلیل که اصولا در این سیستم سیاسی کسی پاسخ‌گو نیست. بارها و بارها افراد مخالفت و استدلال می‌کنند و کسانی که باید پاسخگو باشند با سکوت مسئله را از موضوعیت می‌اندازند. شما پاسخ‌گونبودن مسئولان را دست‌کم نگیرید. من خودم به‌دلیل اینکه معلم هستم استدلال‌هایی مکتوب دارم و کسی نمی‌گوید این حرف‌ها درست یا اشتباه است. شاید حرف‌های من بی‌ربط باشد اما سکوت می‌کنند، گویی چنین حرفی وجود نداشته. چون در فضای سیاسی ما چنین موردی است، توده‌های مردم دل‌زده از مسائل، معمولا سکوت می‌کنند. در این شرایط نخبگان هم دو دسته می‌شوند. نخبگانی که به‌لحاظ سیاسی هم‌خط دولت‌ها هستند به مصلحت سکوت می‌کنند. از این سکوت به بهانه مصلحت کم لطمه ندیده‌ام، آنجا که سکوت جایز نبوده است.

ادامه در صفحه ۱۵

نگاهی نو، خلاقیتی نو، خدماتی نوین

رستوران لئون شعبه نیاوران

خیابان دکتر باهنر(نیاوران)، بعد از مژده، پلاک ۴۰۶

تلفن: ۰۰۲۲ ۷۲ ۲۲

www.leon1960.com

higoupplus.com

اقتصاد

اقتصاد

گذر

پرداخت نکردن یارانه‌ها به وزارت راه‌هم کشید نامه آخوندی به جهانگیری درباره یارانه‌ها

● **مهر:** مدیرعامل شرکت راه‌آهن گفت: دولت هنوز قانون اختصاص ۲۰ درصد از نرخ گازوئیل به راه‌آهن را اجرائی نکرده و وزیر راه، نامه‌ای در این‌باره به معاون‌اول رئیس‌جمهور نوشته است. محسن پورسیدآقایی درباره افزایش قیمت گازوئیل و اختصاص ۲۰ درصد از این محل به بخش ریلی، در راستای اجرای هدفمندی یارانه‌ها، گفت: افزایش قیمت سوخت یک تصمیم اقتصادی و اجتماعی است و مربوط به شرکت نفت نیست، البته درباره اختصاص ۲۰ درصد از گرانی گازوئیل به بخش ریلی وزیر راه و شهرسازی نامه‌ای را به معاون‌اول رئیس‌جمهور ارسال کرد و این نامه از سوی معاون‌اول به وزیر اقتصاد و سازمان مدیریت ارجاع داده شد تا تصمیم‌گیری شود.

زمستان سرد در راه است
آماده‌باش به صنعت برق کشور

● **فارس:** پس از اینکه چیت‌چیان، وزیر نیرو، در نامه‌ای به معاون برق و انرژی خود هشدارهایی نسبت به زمستان بسیار سرد در سال جاری و بارش‌های زیاد، دو دستور مهم صادر کرد، مدیرعامل توانیر نیز به صنعت برق آماده‌باش داد. برهمین‌اساس نیروهای عملیاتی صنعت برق در سراسر کشور آماده خواهند بود در کوتاه‌ترین زمان ممکن مشکلات پیش‌آمده را رفع کنند.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس خبر داد:
درآمد سالانه ۳میلیارد دلاری از هر فاز پارس جنوبی

● **فارس:** مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس از درآمد سالانه سه میلیارد دلاری از هر فاز میدان کاری پارس جنوبی خبر داد. علی‌اکبر شعبان‌پور گفت: با تلاش مسئولان ارشد صنعت نفت برای تکمیل فازهای مختلف در دست اجرا در سال گذشته، صد میلیون مترمکعب به ظرفیت گاز پارس جنوبی افزوده شد. با برنامه‌ریزی‌ها، تا دو سال دیگر همه فازهای در دست اجرا در پارس جنوبی، تکمیل و وارد مدار تولید می‌شوند.